

Trong các tuần qua chúng tôi đã nói về ba yếu tố quan trọng cần có để đào tạo nên những đứa con trở nên thành viên một tình thân, tình cảm và tâm linh. Ba yếu tố đó là: tình thân, kỷ luật và đức tin vững chắc. Hôm nay chúng tôi sẽ trình bày tiếp về những yếu tố cần thiết để đào tạo nên những đứa con trở nên thành.

4. Cha mẹ làm gương cho con

Yếu tố thứ ba giúp đào tạo nên những đứa con trở nên thành là cha mẹ làm gương cho con. Có bao giờ quý vị nghĩ đến việc cho biết, con của quý vị biết rằng quý vị đang là biết mình không? Và rồi quý vị nói: "Sao cháu nói tiếng gì mà cháu quá hay gì mà cháu quá!" Con cái không những có gì mà nói gì mà cha mẹ nói, cách đi đứng, ăn uống, khi nào cách làm việc và cách cư xử cũng gì mà cha mẹ. Vì sao vậy? Vì là con, các em có cái gene của cha mẹ trong người nên cũng vì các em bắt chước những gì các em thấy nơi cha mẹ. Trong tuần nào con cái cũng học bắt chước những gì cha mẹ làm nên nếu là vâng theo những gì cha mẹ dạy bảo. Làm gương cho con trong đức tin cũng như trong cách sống với người chung quanh vì thế là điều vô cùng quan trọng. Nếu chúng ta thờ phượng con, áp dụng kỷ luật nghiêm khắc với con nhưng đức tin chúng ta không là gương tốt cho con noi theo, các em khó có thể trở thành người tốt như chúng ta mong muốn. Có người đã nói, "Nếu muốn con cái đi đến đâu, chính cha mẹ phải đi đến đó." "Nếu muốn con cái là người thế nào, cha mẹ phải là người như vậy." Nói cách đơn giản là, nếu chúng ta muốn con trở nên thành, chính chúng ta phải trở nên thành. Nếu muốn con là người chân thật, siêng năng và biết nghĩ đến người khác, cha mẹ phải chân thật, siêng năng và biết quan tâm đến phúc lợi của người khác để con nhìn thấy và bắt chước.

Trong đức tin cũng vậy. Nếu muốn con kính yêu Chúa, vâng Lời Chúa dạy và có đức tin sống đẹp lòng Chúa; chính cha mẹ phải kính yêu Chúa, sống theo Lời Chúa dạy để làm gương cho con. Những lời cha mẹ khuyên dạy các em không như được bao nhiêu nhưng những gì cha mẹ làm các em sẽ nhìn thấy, ghi nhớ và bắt chước. Nếu cha mẹ nói mà không làm hay nói một điều gì mà không làm, con cái sẽ không vâng theo những điều tốt cha mẹ dạy nhưng bắt chước những điều xấu cha mẹ làm. Một nhà giáo dục nổi đã nói, ba nguyên tắc chính để dạy con là: làm gương cho con, làm gương cho con và làm gương cho con.

Có một ông chồng kia khi xem giấy tờ nhà băng gửi vào hàng tháng thì thấy vợ dùng credit card quá nhiều. Nghĩ là vợ mua sắm cái gì đây nên ông giận quá vì ông đã dặn bà không được đi mua sắm nữa. Vì bà vẫn đi chợ và nên ông chồng không thể nói chuyện với vợ ngay, và càng chồng ông càng giận. Khi bà về và hai đứa con về, vợ bắt vào cửa là ông chồng quát tháo om sòm. Và thế là hai vợ chồng to tiếng với nhau. Sau bữa cơm tối, ông chồng làm việc bên computer, bà vẫn ở trong bếp, hai đứa con chơi trong phòng. Bỗng hai đứa bé cãi nhau và chạy đến bên bàn phân bua. Ông bố nói: chuyện gì thì nói thôi chứ không có to tiếng lên như vậy? Đứa bé gái 8 tuổi nói: "Hồi chị u ba má cũng to tiếng với nhau!" Ông bố đành nói: ba nói to với mẹ là vì đó là chuyện đáng giận, nhưng ông chỉ cấm thôi chứ vì đã không làm gì cho con. Ông ôm hai đứa con vào lòng và nói, "hồi chị u ba giận nên ba nói to, nhưng như vậy là không đúng, mà y đứa con đang có bất chấp.""

Lời Chúa dạy chúng ta phải làm gì cho con cái noi theo. Phêrô truy cập 6:5-7 ghi như sau: "Nghe phải hết lòng, hết ý, hết sức kính mến Giê-hô-va Đức Chúa Trời ngời. Các lời mà ta truy cập cho ngày nay sẽ ở trong lòng người; khá ân cần dè dặt đối với đó cho con cái người, và phải nói đến họ khi người ở trong nhà, khi đi ngoài đường, họ lúc người ở nơi hay là khi chơi đùa." "

Theo mệnh lệnh này cha mẹ phải kính yêu Chúa hết lòng, ghi nhớ lời Chúa dạy và làm theo, rồi mới ân cần dạy dỗ cho con cái. Cha mẹ phải có lời Chúa trong đời sống thì mới có thể dạy cho con một cách tự nhiên, trong mọi lúc, mọi nơi như lời Chúa truy cập. Một ví dụ đến gần với bạn bè bắt buộc là, nếu cha mẹ hay nói dối và cho như thế là khôn khéo chứ không phải là tốt, con cái cũng sẽ nói dối và cho đó không có gì là nghiêm trọng. Nếu cha mẹ tham lam, hung dữ, con cái cũng sẽ thành người tham lam và hung dữ. Nếu cha mẹ hiền lành, chân thật, thì người, con cái cũng sẽ học theo như tính tốt đó. Nếu không được Kinh Thánh, không có sự nguy, chúng ta khó có thể bảo con được Kinh Thánh và có sự nguy. Lời khuyên của chúng ta sẽ không có kết quả. Nếu cha mẹ bảo con đừng tranh giành nhau, đừng cãi nhau mà cha mẹ cãi nhau thì người xuyên tạc một con, lời dạy của cha mẹ con sẽ khó vâng theo.

Có một ông bố kia rất hạnh phúc về cách dạy con của mình. Ông khoe với mọi người: "Các con tôi lúc nào cũng vâng lời tôi răm rắp. Tôi bảo Chúa Nhật phải đi nhà thờ, không được đi chơi là tất cả đi nhà thờ. Tôi bảo mọi ngày phải được Kinh Thánh có sự nguy; mọi tôi phải làm bài, học bài, là đứa nào cũng làm theo đúng như vậy." Ông cũng không cho con xem ti-vi, bảo rằng xem ti-vi một thì gì và có nhiều như hàng không tốt. Nhưng đến sống ông cha này thì thế nào? Ông nói với các con, "ba lớn rồi, ba làm gì cũng được vì nó không có như hàng gì, mà y đứa con còn như phải tập vào khuôn phép cho đàng hoàng." Ông không đi nhà thờ, xem ti-vi lúc nào cũng được và ngày nào các con cũng phải mua bia uống, ông nói ông bố như không uống không được! Kết quả là các con ông khi đã lớn và có gia đình riêng, không một người nào sống trong khuôn phép mà ông đã đặt như hàng bắt buộc theo như ông tập cho các em đã thấy như ông.

Chúng ta làm gì cho con như thế nào? Nếu muốn con cái yêu thương hòa thuận với nhau, chính cha mẹ phải yêu thương hòa thuận với nhau. Khi có điều gì không vừa ý hay khi bắt đầu nghĩ gì với nhau, cha mẹ đừng nghĩ như thế nào, con cái nhìn thấy và sẽ bắt chước. Khi vợ chồng có điều gì không vừa ý, nếu chúng ta tha thứ nhau chứ không căm giận, không nhấc đi nhấc lại lời lẽ mắng nhiếc nhau, con cái sẽ học biết tình thương tha thứ. Chúng ta không thúc đẩy hay bắt buộc con thương nhau bằng cách đặt luật lệ cho con như nghĩ chỉ có thể dạy con tình thương bằng cách thể hiện tình thương đó qua cách cư xử hàng ngày. Có lẽ quý vị còn nhớ câu chuyện chúng ta học ngày xưa về một gia đình có ba người con cùng sống chung. Ông nội già yếu, tay chân buồn nên khi ăn hay vung vãi và làm bẩn chén. Người con trai của ông cố bèn lấy cái gáo rửa làm chén cho ông ăn. Vài hôm sau ông cha thấy đứa con như vậy cái vãi rửa thành cái chén. Ông hỏi con làm gì đó, đứa bé trả lời: Con làm cái chén sạch cho bố để mai kia bố già như ông nội thì bố đừng làm chén ăn cơm! Người cha thấy vậy ân hận về cách cư xử thì hiểu yêu thương của mình. Nếu bây giờ chúng ta hiểu kính cha mẹ, chăm sóc các cách cách vui vẻ tận tụy ngay, mai kia khi chúng ta già yếu con cái sẽ như những hình ảnh cha mẹ đối xử với ông bà và sẽ yêu thương, hiểu và thương với chúng ta.

Đức con như biết đâu là giá trị thật của đời sống, chúng ta cần làm gì cho con trong những điều sau:

(1) Kính yêu Chúa hết lòng

Giống hẳn như hôn nhân mà chúng ta cần vâng giữ là hết lòng, hết sức, hết trí khôn mà kính yêu Chúa là Đức Chúa Trời của chúng ta. Trong cách sống đời thì gia đình, tiền bạc, trong những sinh hoạt hàng ngày, chúng ta cần sống thế nào để con cái nhìn thấy rằng Chúa là Đấng quan trọng nhất trong đời sống. Không chỉ những lúc ở nhà thờ hay trong ngày Chúa Nhật những lúc nào các em cũng thấy cha mẹ kính yêu Chúa và hết lòng làm theo Lời Chúa dạy.

(2) Tình thương đối với người khác

Giống hẳn thế hai Chúa Giê-xu truy cập là chúng ta phải yêu thương người lân cận như chính thân mình. Cách hiểu và quan tâm đến đời sống con cái bắt đầu từ yêu thương nhau và yêu thương người chung quanh, là chính cha mẹ biểu hiện tình yêu đó trong cách cư xử hàng ngày, với nhau, với bạn bè, bà con anh em và với người chung quanh. Nếu cha mẹ nói xấu người khác, căm thù người khác, phê bình hay kết tội người khác hoặc là đối xử khác biệt đối với người khác thì cho mình, con cái nhìn lên sẽ không biết yêu thương những người sống ích kỷ, chỉ tìm kiếm điều lợi cho mình.

(3) Cách nói năng, trò chuyện với nhau

Nhiều cha mẹ la mắng con, hoặc là khi thấy con cái không nói năng dịu dàng thì nói với nhau những lời quên rằng chính họ không nói năng ngọt ngào với nhau, và cũng không nói dịu dàng với con. Nếu cha mẹ hay than phiền, chê trách, con cái cũng có tính hay than phiền chê trách. Nếu

cha mẹ hay dùng những từ thô tục con cái cũng sẽ nói năng giống như vậy. Người cha mẹ nói năng đàng hoàng, lịch sự, con cái cũng sẽ ăn nói lễ độ, lịch sự.

(4) Tình ngi trong hnh n tnh b c, v t ch t

Chúng ta cần sáng tỏ nào đó con thấy rằng tnh b c, v t ch t ch là phng tnh ch không phải là cu cánh của đời sống. Tình thng yêu gia đình và những mối là điều quý và giá trị. Chúng ta không nên vì tnh b c mà gây g nhau, la cãi nhau hay gây tnh h cho nhau.

Minh Nguyên

Chương Trình Phát Thanh Tin Lành